

4. Купцова В. Про особистісно зорієнтоване навчання / В. Купцова // Дивослово. – 2000. – №7. – С. 44- 45.
5. Подмазін С.І. Особистісно-орієнтований освітній процес. Принципи. Технології. // Педагогіка і психологія. – 1997. – №72. – С. 37- 43.
6. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри в вищих навчальних закладах: навч. посіб. / П.М. Щербань. — К. : Вища школа, 2004. — 207 с.

Тематика: Педагогічні науки

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ НА ОСНОВІ КОНТЕКСНОГО НАВЧАННЯ

Біла Т.А.

к.с.-г.н., доцент

Ляшенко Є.В.

к.х.н., доцент

Охріменко О.В.

к.т.н., доцент

Херсонський державний аграрний університет

На сьогоднішній день основним завданням вищої школи є підготовка компетентного фахівця, здатного ефективно діяти за межами учбових ситуацій, розв'язувати типові і проблемні завдання у своїй професійній діяльності. Але, розв'язанню перешкоджають об'єктивні та суб'єктивні причини.

До суб'єктивних причин відносяться низька мотивація студентів, що спрямована на опанування професійної діяльності та формально-виконавчий характер засвоєння професійно-спрямованих знань. А об'єктивні причини приховуються у самій системі вищої освіти – це абстрактний характер інформації, що пропонується студенту під час вивчення фахових дисциплін,

традиційні технології навчання, спрямовані на сприйняття та запам'ятовування навчального матеріалу.

Особливої актуальності на сьогоднішній день набуває розробка технологій формування фахівців у вищій школі, максимально наближених до умов майбутньої професійної діяльності. До таких технологій належить контекстне навчання. Це така модель навчально-виховного процесу, яка формує предметний та соціальний зміст професійної діяльності, забезпечуючи умови трансформації навчальної діяльності студента до професійної діяльності фахівця. Базовими формами контекстного навчання є: навчальна діяльність академічного типу (лекційні, семінарські, практичні, лабораторні заняття, самостійна та індивідуальна роботи); квазіпрофесійна діяльність (ігрові форми занять); навчально-професійна діяльність (науково-дослідницька робота, виробнича практика). Перехідними від однієї базової форми до іншої є лабораторно-практичні заняття, аналіз ситуацій професійної діяльності, спецкурси, спецсемінари.

Навчальна діяльність студентів під час вивчення курсу «Біогеохімія та гідрохімія» реалізовується за допомогою лекцій та лабораторно-практичних занять. Лекція, за допомогою якої формується предметний контекст діяльності, має проблемний характер. Викладач формулює проблему «Як оцінити вміст органічних речовин у природній воді?». Проблемна ситуація в процесі навчання передбачає, що суб'єкт (студент) хоче вирішити важке для себе завдання, але йому не вистачає даних і він повинен сам їх шукати. Така ситуація характеризує психологічний стан учня, що виникає в процесі виконання навчального завдання, стимулює його до пошуку нових знань і способів діяльності.

Для того, щоб студенти розв'язали наведену вище проблему органічних домішок у воді, необхідно ознайомитися з їх класифікацією, розкрити зміст існуючих методик визначення, що опубліковані в наукових публікаціях і методичних рекомендаціях з обґрунтуванням позитивних і негативних рис кожної з них. Проте студенту надається можливість самостійно визначитися із

власною позицією, викладач не тисне на нього своїм авторитетом і не вимагає наслідувати його думку, заохочує студентів до формування власних суджень.

Відстоювання обраної позиції здійснюється під час практичного заняття, що мають практико-орієнтований характер, де студенти не просто відтворюють знання, які одержані під час лекцій, а висловлюють власну позицію, здійснюють розбір конкретних методик визначення органічних речовин, дають їм оцінку з різних позицій викладача і студента.

У такий спосіб формується не тільки предметна, а й соціальна основа майбутньої професійної діяльності.

Провідним видом діяльності на практичних заняттях є квазіпрофесійна діяльність, яка і передбачає відтворення в аудиторних умовах реальних умов для проведення роботи над певним видом завдань, а саме складання порівняльної характеристики прямих і непрямих методів визначення вмісту органічних речовин.

Як правило, вміст органічних сполук у воді оцінюють сумарно: шляхом визначення окиснювальності, тому що для оцінки санітарного благополуччя водойми найбільш важливе значення має істотно розчинна органічна речовина. Доцільно серед непрямих методів обрати перманганатну окиснюваність води за методом Кубеля у кислому середовищі та у м'яких умовах.

Окиснюваність води є оцінкою її якості як показника забруднення органічними і неорганічними сполуками, чим вища окиснюваність води, тим гірше її якість, тобто вода забруднена стічними водами.

На лабораторному занятті кожен студент визначає перманганатну окиснюваність свого зразка води і оцінює вміст органічних речовин у ній.

Наступним етапом є самостійна робота, під час якої студенти повинні надати характеристику біохімічному споживанню кисню, охарактеризувати показники БСК₅, БСК_{повн.}, назвати їх оптимальні значення для поверхневих вод та розв'язати індивідуальне завдання з даної теми відповідно до свого варіанту.

Таким чином, проведення експерименту, робота з приладами та посудом, самотійна робота по тематиці, розв'язання конкретних задач сприяє оволодінню практичними навичками для майбутньої професійної діяльності.

Причин для формального виконання студентами завдань багато. Узагальнюючи результати спостережень та аналізу навчально-методичних матеріалів в умовах квазіпрофесійної діяльності студента до таких причин відносимо: методично неякісні усні та письмові рекомендації щодо виконання самотійної роботи, недосконалі форми контролю, непродумані обсяги та терміни виконання завдань, які провокують навіть старанного студента на пошук обхідних шляхів, відсутність належної мотивації, що сприяла б підготовці до системної професійної діяльності; у студента слабкі уявлення про майбутню професійну діяльність, нездатність перенести зміст окремого завдання на сферу практичної професійної діяльності, навчальна легковажність як відображення незорієнтованості студента на майбутню професію, недобросовісність студента як індивідуальна риса.

Отже, методична робота у вищих навчальних закладах повинна забезпечувати компетентність викладацького колективу щодо організації самотійної роботи, поширення відповідного досвіду, обговорення засобів підвищення її ефективності. Саме у таких умовах формується предметний контекст майбутньої професійної діяльності студента і засвоєння знань набуває особистісного сенсу з перспективою їхнього застосування у майбутній професійній діяльності.

Список літератури:

1. Блажко О.А. Загальна методика навчання хімії: навчальний посібник / О.А. Блажко. – Вінниця: «Едельвейс і К». 2008. – 242 с.
2. Основы педагогического мастерства / Под ред. И.А. Зязюна. – М.: Просвещение. 1989. – 302 с.
3. Педагогика и психология высшей школы: уч. пособ. / М.В. Буланова-Топоркова, А.В. Духавнева, Л.Д. Столяренко; под. ред. М.В. Булановой-Топорковой. – Ростов: Феникс. 2002. – 544 с.

4. Трачук Р. М. Квазіпрофесійна діяльність як сучасна технологія професійної підготовки майбутніх викладачів іноземних мов / Р. М. Трачук // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2014. - Вип. 46. - С. 333-337. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpviknu_2014_46_52.

5. Organic impurities (in water). In SUEZ's degremont water handbook. (A collective work). Retrieved from <https://www.suezwaterhandbook.com/water-and-generalities/what-water-should-we-treat-and-why/drinking-water-DW/organic-impurities>.

Тематика: Економічні науки

ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Білик Ярослав Вікторович

Науковий керівник: Богацька Н.М.

к. е. н., доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Нинішня ситуація наочно показує економічний та логістичний розвиток світу, що дає компаніям можливість виходити на нові швидкозростаючі ринки. Така ситуація посилює конкурентний тиск. Підвищення рівня конкурентоспроможності є одним з головних факторів динамічного розвитку кожної країни. Отже, якщо компанії хочуть вижити в умовах глобальної конкурентоспроможності, перед ними стоїть завдання підвищення їх конкурентоспроможності. Завдяки інтеграції України до глобальних процесів підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на зовнішніх ринках набуває все більшого значення.